HAFTALIK YAPAY ZEKA ÖZETİ

#3

Bu haftanın en önemli 6 gelişmesi

Claude Duet'e açık kaynak bir alternatif, tarayıcıda çalışan yapay zeka, büyük modelleri evdeki bilgisayarlara bölen bir araç ve kodlama ajanları için yeni bir açık model. Hepsi tek yerde, sade ve doğrulanmış şekilde.

6	Open Duet	5	Opera WebAI
4	Hallmark 2.0	3	NVIDIA SimReady
2	Mesh LLM	1	Nanbeige4.3-33B

Ön koşullar ve erişim

Bu haftaki araçların çoğu ücretsiz ve açık kaynak. Farkı donanım ve kurulum yaratıyor: bazıları tarayıcıda birkaç tıkla açılıyor, bazıları güçlü bir ekran kartı ya da komut satırı istiyor. Denemeye başlamadan önce sana uygun olanı bu tablodan seç.

Gelişme	Ne gerekiyor?	Nerede çalışır?
Open Duet	Uygulama ücretsiz ve açık kaynak. Model kullanımı seçtiğin sağlayıcıya göre ücretli olabilir, Ollama ile yerel model ücretsiz.	Windows ve Apple Silicon Mac kurulum dosyası (deneysel). Docker sadece izole bilgisayar için.
Opera WebAI	Ücretsiz, abonelik gerekmez. Ayarlardan açman yeterli.	Opera One. 64 bit Windows (Intel/AMD) ve Apple Silicon Mac. Linux ve Intel Mac yok.
Hallmark 2.0	Ücretsiz, MIT lisanslı. Claude Code, Codex, Cursor veya OpenCode gerekir.	Node 18 ve üstü. Tarayıcı kontrolleri için Chrome.
NVIDIA SimReady	Ücretsiz, kayıt gerekmez. CC BY 4.0 lisanslı.	OpenUSD açabilen bir araç, örneğin NVIDIA Isaac Sim.
Mesh LLM	Ücretsiz ve açık kaynak (Apache 2.0).	macOS, Linux ve Windows. Büyük modeller için birden fazla bilgisayar.
Nanbeige4.3-33B	Ağırlıklar ücretsiz, Apache 2.0 lisanslı.	Güçlü GPU. Tam sürüm yaklaşık 66 GB, resmi INT4 sürüm yaklaşık 23 GB.

Ücretsiz araçlar da ücretli servislere bağlanabiliyor. Bir modeli API üzerinden kullanacaksan güncel fiyatı kendi hesabında kontrol et.

Terimler

- **Açık kaynak / açık ağırlık:** Kodu ya da modelin kendisi indirilebilir. Kendi bilgisayarında çalıştırabilir, değiştirebilirsin.
- **AI agent (ajan):** Sadece cevap vermeyen, araç kullanıp adım adım iş yapan yapay zeka.
- **Skill:** Bir ajana belirli bir işi nasıl yapacağını anlatan, tekrar kullanılabilir talimat paketi.
- **Context (bağlam) penceresi:** Modelin tek seferde okuyabildiği metin miktarı. Token cinsinden ölçülür.
- **Benchmark:** Modelleri karşılaştıran standart testler. Şirketin kendi koştuğu testler bağımsız sonuçlardan farklı çıkabilir.
- **OpenUSD:** 3D sahneler için açık bir dosya formatı. Simülasyon ve 3D araçları arasında taşınabiliyor.

6 numara

Open Duet: Claude Duet'e açık kaynak alternatif

Adı, görevi ve hafızası olan AI ajanlarını ekip gibi çalıştırdığın ücretsiz, açık kaynak bir çalışma alanı. Proje kısa süre önce adını Suparagent olarak değiştirdi.

Ne işe yarıyor?

Bir ajan oluşturuyorsun, ona isim, net bir görev ve çalışma klasörü veriyorsun. İstersen birkaç ajanı bir araya getirip ekip kuruyorsun: lider ajan işi parçalara bölüp uzman ajanlara dağıtıyor, sonra sonuçları topluyor. Proje kendini Anthropic'in Claude Duet'ine açık kaynak, kendi bilgisayarında çalışan bir alternatif olarak tanıtıyor.

Öne çıkanlar

- **Hafıza:** Ajanlar not alıyor, önceki konuşmaları hatırlıyor ve geçmişte arama yapabiliyor. Neyi hatırladıklarını görüp düzenleyebiliyorsun.
- **Zamanlanmış işler:** Bir işi belirli bir saatte, bir webhook geldiğinde ya da elle çalıştırıyor. Rutinler hiçbir işlemi kendi kendine onaylamıyor.
- **Kendi bilgisayarı:** Her ajana Docker ile izole bir bilgisayar verebiliyorsun. Komutlar senin makinende değil o kutuda çalışıyor. Deneysel ve sen açana kadar kapalı.
- **Motorunu sen seç:** Claude Code, Codex CLI, Gemini CLI, Cursor, OpenRouter ya da Ollama ve LM Studio gibi yerel modellerle çalışıyor.

Nasıl kurulur?

- **1. İndir:** GitHub sayfasındaki Releases bölümünden Windows (.exe) ya da Apple Silicon Mac (.dmg) kurulum dosyasını indir. Kurulum dosyaları şimdilik deneysel ve imzasız.
- **2. Motor bağla:** Bilgisayarında kurulu ve giriş yapılmış bir motor olsun, örneğin Claude Code. Tamamen ücretsiz gitmek istiyorsan Ollama ile yerel bir model kullan.
- **3. İlk ajanını kur:** Settings > Engines bölümünden motorun hazır olduğunu kontrol et. Ajana isim, görev ve klasör ver, sohbeti "Ask first" ile başlat. Bu modda ajan bir işlem yapmadan önce senden izin ister.

Ön koşullar

Gereksinim	Detay
Ücret	Uygulama ücretsiz (Apache 2.0). Model kullanımı seçtiğin sağlayıcıya göre ücretli olabilir. Ayrıca ücretli planları olan, ayrı bir barındırılan sürüm de var.
Platform	Windows ve Apple Silicon Mac kurulum dosyası. Kaynak koddan çalıştırmak için Node.js 22+ ve uv.
Docker	Sadece ajanlara izole bilgisayar vermek istersen gerekli.

> Eski github.com/Anil-matcha/open-duet adresi bu repoya yönlendiriyor. Proje erken geliştirme aşamasında. CopilotKit'in OpenDuet adlı projesi ise ayrı bir proje.

Dene: github.com/Anil-matcha/suparagent

5 numara

Opera, yapay zekayı tarayıcının içine taşıyan WebAI'ı çıkardı

Web siteleri ve eklentiler artık Google'ın Gemma'sı gibi açık modelleri buluta göndermeden, doğrudan senin bilgisayarında çalıştırabiliyor.

Ne oldu?

Opera, 27 Ekim'de WebAI'ın erken önizlemesini yayınladı. WebAI, sitelerin ve eklentilerin tarayıcıdaki yerel bir modeli kullanmasını sağlayan, önerilen bir web standardı. Model bulutta değil senin donanımında çalışıyor, yani yazdıkların bilgisayarından çıkmıyor.

Öne çıkanlar

- **Nerede çalışıyor:** Şimdilik Opera One'da, 64 bit Windows (Intel/AMD) ve Apple Silicon Mac'lerde. Intel Mac, Linux ve ARM tabanlı Windows desteklenmiyor. Opera GX ve Opera Neon'a da geliyor.
- **Modeller:** Google'ın Gemma'sı kullanılabiliyor. Mac'te Apple'ın cihaz üstü modeli de devreye girebiliyor.
- **Kontrol sende:** Varsayılan olarak kapalı. Ayarlardan açana kadar hiçbir şey indirilmiyor ve hangi sitenin yerel modele erişebileceğine sen karar veriyorsun.
- **Geliştiriciler için:** Metin üretme, sınıflandırma ve anlamsal karşılaştırma için yeni tarayıcı API'leri var (Prompt, Decision, Semantic Embeddings). İstek başına bulut ücreti yok, hız kullanıcının cihazına bağlı.

Nasıl açılır?

- **1. Opera One'ı kur:** Opera One'ı indir ya da en son sürüme güncelle.
- **2. WebAI'ı aç:** Ayarlar > Opera AI bölümünde "Enable Web AI API" seçeneğini aç. Uyumlu bir yerel model iniyor, bu birkaç dakika sürebilir.
- **3. Dene:** Opera'nın yayınladığı örnek eklentilerden birini kur ve eklenti menüsünden aç.

Ön koşullar

Gereksinim	Detay
Ücret	Ücretsiz. Yapay zeka aboneliği gerekmiyor.
Platform	64 bit Windows (Intel/AMD) veya Apple Silicon Mac.
Donanım	Opera belirli bir RAM ya da GPU şartı açıklamadı. Cevap hızı cihazına bağlı.
Durum	Erken önizleme. Özellikler ve desteklenen modeller değişebilir.

Dene: blogs.opera.com/news/2026/10/webai-local-ai-for-the-web-now-in-opera

4 numara

Hallmark 2.0: yapay zeka tasarımlarındaki tek tipliğe son

Claude Code, Codex, Cursor ve OpenCode için açık kaynak bir tasarım skill'i. Yeni sürümde 50 tema var ve her sayfayı gerçek bir tarayıcıda kontrol ediyor.

Neden önemli?

Yapay zekaya site yaptırınca çoğu zaman aynı görüntü çıkıyor: her başlığın üstünde küçük bir etiket, başlıkta tek renkli kelime, her sayfanın sonunda e-posta kutusu. Hallmark bu kalıpları tanıyan kurallarla çalışıyor ve sayfayı sana teslim etmeden önce kendisi denetliyor. Proje Together AI tarafından geliştiriliyor.

Yeni sürümde neler var?

- **50 tema:** Her tema bir malzeme gibi: kâğıt, yazı tipi, renk, yüzeyler ve kendi bileşenleri. Uygun tema yoksa "custom" deyip sadece senin anlatımından tasarlatabiliyorsun.
- **Gerçek tarayıcı kontrolü:** sloplint aracı sayfayı sekiz farklı ekran genişliğinde açıp kontrol ediyor. Ardından ayrı bir alt ajan sayfaya sıfırdan, taze bir gözle bakıyor.
- **Sayfa işe göre kuruluyor:** Randevu sayfası randevu aldırıyor, mağaza satış yapıyor. Ana eylem sayfada olması gereken yerde duruyor.
- **Gerçek fotoğraflar:** Wikimedia Commons'tan seçilmiş, açık lisanslı 755 fotoğraf. Kullanılan her fotoğrafın kaynağı sayfada belirtiliyor.
- **Yeniden tasarım ve denetim:** /hallmark redesign mevcut bir sayfayı içeriğini koruyarak yeniden kuruyor. /hallmark audit ise sadece rapor veriyor.

Nasıl kurulur?

Terminalde şu komutu çalıştır. -g bayrağı skill'i tüm projelerine kurar:

```
npx skills add nutlope/hallmark -g
```

Sonra Claude Code'da /hallmark yazıp ne istediğini anlat, örneğin bir ürün için açılış sayfası. Skill kendiliğinden devreye girmezse isteğinde adını an: "hallmark ile … yap".

Ön koşullar

Gereksinim	Detay
Ücret	Ücretsiz, MIT lisanslı. Skill'i çalıştıran ajanın (Claude Code vb.) kendi ücreti ayrı.
Yazılım	Node 18 ve üstü. Tarayıcı kontrolleri için puppeteer-core ve Chrome. Bunlar yoksa statik kontroller yine çalışıyor.
Nerede	Claude Code, Codex CLI, Cursor ve OpenCode.

Dene: github.com/nutlope/hallmark · usehallmark.com

3 numara

NVIDIA, simülasyona hazır 3D varlıkları Hugging Face'e koydu

Ev eşyaları, aletler, hastane ve endüstri ekipmanlarından oluşan 2.500'den fazla 3D obje. Her biri fizik ayarlarıyla geliyor ve ücretsiz indirilebiliyor.

Ne işe yarar?

Robotları gerçek dünyaya çıkarmadan önce sanal ortamda eğitmek için gerçekçi objeler gerekiyor. Bir objenin sadece görüntüsü yetmiyor; çarpışma şekli, kütlesi ve malzemesi de doğru olmalı ki robot onu tuttuğunda simülasyon gerçek gibi davransın. SimReady varlıkları tam olarak bunun için hazırlanmış.

Öne çıkanlar

- **Fizik hazır:** Her objenin klasöründe PhysX, MuJoCo ve Newton fizik motorları için ayrı ayarlar var. Objeyi sahneye koyduğunda fizik de onunla geliyor.
- **OpenUSD formatı:** Objeler, 3D sahneler için açık bir format olan OpenUSD ile geliyor. Isaac Sim gibi OpenUSD uyumlu araçlarda doğrudan kullanılabiliyor.
- **Ücretsiz ve kayıtsız:** Veri seti herkese açık ve CC BY 4.0 lisanslı. Kullanırken kaynak göstermen yeterli.
- **SimReady Central:** NVIDIA, farklı şirketlerin kendi SimReady veri setlerini tek yerde toplayan bir katalog da açtı. Arama tek noktadan yapılıyor.

Nasıl kullanılır?

Veri seti çok büyük, tamamını indirmeye çalışma. Hugging Face sayfasında ihtiyacın olan objenin klasörünü bul ve sadece onu indir. Her klasörde .usd dosyası, dokular, fizik ayarları ve önizleme görseli var. İstersen Hugging Face'teki dosya adresini sahnende doğrudan referans olarak da kullanabiliyorsun.

Ön koşullar

Gereksinim	Detay
Ücret	Ücretsiz, kayıt gerekmiyor. Lisans CC BY 4.0.
Yazılım	OpenUSD açabilen bir simülasyon aracı, örneğin NVIDIA Isaac Sim.
Kimin için	Robotik, dijital ikiz ve simülasyon üzerinde çalışanlar. Oyun ve 3D sahne prototipleri için de kullanılabilir.

Dene: huggingface.co/datasets/nvidia/simready-assets

2 numara

Mesh LLM: büyük modeli bilgisayarlarına böl

Birkaç bilgisayarın ekran kartını ve belleğini birleştiren açık kaynak bir araç. Tek makineye sığmayan modelleri, daha büyük bir ekran kartı almadan çalıştırıyor.

Nasıl çalışıyor?

Model tek bir bilgisayara sığıyorsa orada çalışıyor. Sığmıyorsa Mesh LLM modelin katmanlarını parçalara bölüp her parçayı ağdaki farklı bir bilgisayara veriyor. Her makine sadece kendi payına düşen parçayı indiriyor. Sonuçta hepsi senin bilgisayarında tek bir OpenAI uyumlu API olarak görünüyor. 70 milyar parametre ve üstü modeller tek bir ev tipi ekran kartına sığmıyor; proje sayfasında 235 milyar parametreli bir modelin iki makineye bölünerek çalıştığı örnek var.

Öne çıkanlar

- **Elindeki donanımla:** macOS, Linux ve Windows. NVIDIA, AMD, Apple ve sadece işlemciyle çalışan sürümler var.
- **Özel ya da herkese açık:** Kendi makinelerinle davetle katılınan özel bir mesh kurabilir ya da herkese açık mesh'e katılabilirsin. Trafik uçtan uca şifreli.
- **Araçlarla uyumlu:** Goose, OpenCode ve Claude Code gibi araçlara bağlanabiliyor. Web konsolunda her makineyi ve modeli görüyorsun.

Nasıl kurulur?

```
# macOS / Linux
curl -fsSL https://raw.githubusercontent.com/Mesh-LLM/mesh-llm/main/install.sh | bash
# Windows (PowerShell)
irm https://raw.githubusercontent.com/Mesh-LLM/mesh-llm/main/install.ps1 | iex
# ardından
mesh-llm setup
mesh-llm serve --auto
```

serve --auto uygun bir model indirir, herkese açık mesh'e katılır, API'yi 9337, web konsolunu 3131 portunda açar.

> **Not:** Herkese açık mesh'e katılınca senin bilgisayarın da ağa işlem gücü veriyor. Hassas işler için özel bir mesh kur.

Ön koşullar

Gereksinim	Detay
Ücret	Ücretsiz ve açık kaynak (Apache 2.0).
Donanım	Başlamak için tek bilgisayar yeter. Büyük modeller için birden fazla makine ve iyi bir ağ. RTX 50 serisi kartlar Windows'ta şimdilik WSL2 ile çalışıyor.

Dene: github.com/Mesh-LLM/mesh-llm · meshllm.cloud

1 numara

Nanbeige4.3-33B: ajanlar için ücretsiz açık model

33 milyar parametreli, 512 bin token bağlam penceresine sahip, Apache 2.0 lisanslı yeni bir açık model. Kendi testlerinde benzer boyuttaki Qwen ve Gemma 4 modellerini çoğu kodlama ve ajan testinde geçiyor.

Ne oldu?

Nanbeige ekibi, Nanbeige4.3 serisinin amiral gemisi modelini 24 Ekim'de Hugging Face'te yayınladı. Ekip bu modeli, yeteneklerini ileride daha küçük modellere aktaracağı bir "öğretmen" model olarak konumluyor. Ağırlıkları herkes indirebiliyor.

Öne çıkanlar

- **Uzun bağlam:** 524.288 tokene (512K) kadar girdi alabiliyor. Büyük bir kod tabanını tek seferde verebilirsin.
- **Kodlama ve ajan odaklı:** Ekibe göre karmaşık kodlama ve profesyonel ofis görevlerinde öne çıkıyor.
- **Lisans:** Apache 2.0. Ticari kullanım serbest.
- **Sıkıştırılmış sürümler:** Ekip resmi FP8 (yaklaşık 36 GB) ve INT4 (yaklaşık 23 GB) sürümleri de yayınladı. Topluluğun hazırladığı GGUF sürümleri de var.

Nanbeige'in paylaştığı test sonuçları

Aşağıdaki rakamlar Nanbeige'in kendi tablosundan. Bağımsız testlerde sonuçlar farklı çıkabilir.

Test	Nanbeige4.3-33B	Qwen3.8-27B	Gemma4-31B
Terminal-Bench 2.1	**80.9**	73.0	47.2
DeepSWE	**65.5**	42.5	2.7
Automation Bench	**54.2**	38.3	9.7
SWE-Bench Pro	60.3	**61.7**	36.9
GPQA Diamond	89.5	89.2	**91.3**

Kısacası: ajan ve kodlama testlerinin çoğunda önde. SWE-Bench Pro ve GDPval'de Qwen3.8-27B, GPQA Diamond bilim testinde ise Gemma4-31B önde. Karşılaştırılan Qwen modelinin 27 milyar parametreyle biraz daha küçük olduğunu da akılda tut.

Nasıl denersin?

Transformers, vLLM veya SGLang ile çalıştırılıyor. Tam (BF16) sürüm yaklaşık 66 GB ve resmi örnekler 4 GPU'lu bir sunucu kullanıyor. Daha az bellekle denemek için resmi INT4 sürümüne ya da GGUF formatındaki topluluk sürümlerine bak. 512K bağlamın tamamını kullanmak ek bellek ister.

Dene: huggingface.co/Nanbeige/Nanbeige4.3-33B

Bu haftanın büyük resmi

Altı gelişmeyi yan yana koyunca üç net eğilim görünüyor.

1. Yapay zeka senin bilgisayarına iniyor

Opera WebAI modeli tarayıcının içine, Mesh LLM büyük modelleri evdeki ya da ofisteki makinelere, Nanbeige'in sıkıştırılmış sürümleri ise 33 milyar parametreli bir modeli tek bir güçlü ekran kartına getiriyor. Bulut aboneliğine bağlı kalmadan deneme seçenekleri hızla artıyor.

2. Ajanlar ekip arkadaşına dönüşüyor

Open Duet'te ajanların adı, hafızası, rutini ve kendi bilgisayarı var. Hallmark gibi skill'ler ise ajanın kendi çıktısını teslim etmeden önce denetlemesini sağlıyor. Ortak nokta: önemli adımlarda son söz hâlâ sende.

3. Açık modeller, açık veri

Nanbeige 33 milyar parametreyle güçlü skorlar açıklıyor, NVIDIA robot eğitimi için binlerce 3D objeyi ücretsiz paylaşıyor. Yine de skorların çoğu şirketlerin kendi testleri, bağımsız sonuçları beklemek mantıklı.